

vänstern

ETT RÄTTVIST FINLAND

FÖR ALLA,

INTE FÖR NÅGRA FÅ

Vänsterförbundets
riksdagsvalsprogram 2019

INNEHÅLL

Vilket slags Finland vill du bo i?	4
I vårt Finland minskar vi beslutsamt fattigdomen och bekämpar ojämlikhet	12
I vårt Finland bekämpas klimatförändringarna med bestämdhet	18
I vårt Finland skapar vi jobb genom att satsa på kunskap	22
Vårt Finland tar också ansvar ute i världen	26

VILKET SLAGS FINLAND VILL DU BO I?

**ÅTTA AV TIO FINLÄNDARE
OROAR SIG FÖR OJÄMLIKHET.***

**I VÅR ÄR DET DAGS ATT BYTA
FATTIGDOM MOT RÄTTVISA.**

*IroResearch 9/2018

POLITIK handlar om val, men ändå matas vi alltför ofta med beslut som liknar tvång. Man säger att vi inte har råd att bekämpa klimatförändringarna, trots att företagen anslår miljarder euro till miljöskaadliga subventioner. Man säger att vi måste skära ner på utbildning samtidigt som våra gemensamma pengar slösas bort på skattelättnader för dem med höga inkomster. I vår är det dags att sätta stopp för denna konstgjorda tvångspolitik och bygga ett Finland som är bra för alla, inte bara för några få. Detta är möjligt tillsammans.

Hurdant Finland vill du ha? Denna fråga ställde vi vid valevenemang runt om i Finland. I diskussionerna uttryckte folk sin oro över den snabba uppdelningen av Finland. Finland håller på att bli ett land där vissa klarar sig medan andra hamnar utanför.

I detta program presenteras Vänsterförbundets lösningar för ett rättvist och humant Finland. Vi föreslår också flera sätt att finansiera reformerna. Genom att reformera företagsstöden kan medel för minst en halv miljard omfördelas. Åtgärderna mot skatteflykt och den grå ekonomin kan öka statens skatteintäkter med hundratals miljoner. Vänsterförbundets föreslagna förändringar uppskattas öka statens skatteintäkter med minst en halv miljard.

Trots oron finns förhoppning och tilltro till att vi tillsammans kan välja en ny riktning för vårt land. Tillsammans kan vi sätta punkt för uppdelningen av Finland och bygga ett rättvist samhälle. Tillsammans kan vi bromsa klimatförändringarna. Tillsammans kan vi också stoppa nedskärningarna i utbildningen och arbeta för att stärka den finländska kompetensen.

Politiken handlar om just detta: att övervinna problem och att bygga en bättre värld. Tillsammans.

Detta program presenterar våra lösningar på de största problemen i Finland. I vår kan vi tillsammans välja en rättvis riktning för Finland och göra verklighet av förslagen i detta program.

Kom med!

I VÅR LYFTER VI MÄNNISKOR UR FATTIGDOMEN

VI LEVER i ett av de mest välmående länderna i världen. Trots det är fattigdomen en daglig följeslagare för många människor. Vardagen är en ständig kamp: hur får jag pengarna att räcka åtminstone till det mest nödvändiga? Hur förklarar jag för mitt barn att han eller hon inte kan ha samma hobbyer som sina klasskamrater?

I vårt Finland har alla, inte bara vissa, rätt att känna tillit inför framtiden. I vårt Finland måste vi i varje beslut komma ihåg att fråga om detta säkert ökar välfärden även för de svagaste.

Så här ersätter vi fattigdomen med rättvisa:

- Vi garanterar att alla har rätt att få komma till hälsocentralen inom en vecka utan kostnad.
- Vi förbättrar den sociala tryggheten och förnyar den i riktning mot en basinkomst.
- Vi sänker kostnaderna för boende.

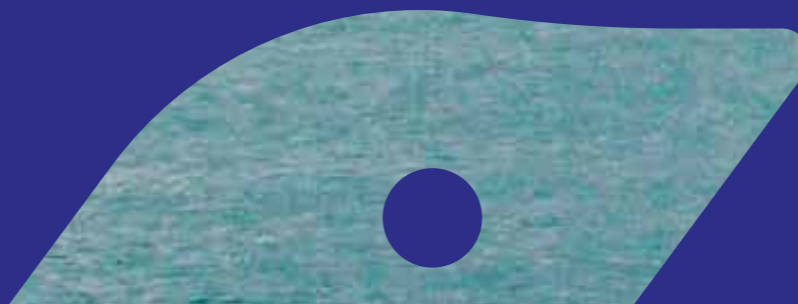
I VÅR TAR VI TAG I KLIMATFÖR- ÄNDRINGEN

VI ÄR den sista generationen som kan stoppa den globala uppvärmningen. Vi vet hur klimatkrisen ska lösas, nu behöver vi bara beslutsamhet. I vår är det dags för Finland att ordentligt vidta åtgärder för att motverka klimatförändringarna. Tiden är knapp, men tillsammans kommer vi att lyckas.

Så här bekämpar vi klimatförändringarna tillsammans:

- Vi styr Finland på spårväg.
- Vi gör bönder och skogsägare till klimathjältar.
- Vi löser klimatkrisen och bygger samtidigt ett mer jämställt Finland.
- Vi påskyndar den ekologiska omstruktureringen genom att öka anslagen för forskning och utveckling.
- Vi skär kraftigt ner på subventioner som orsakar miljöskador.

Läs mer om hur vi bekämpar klimatförändringen på sidan 18

I VÅR SKAPAR VI NYA ARBETSTILLFÄLLEN I FINLAND GENOM ATT INVESTERA I KUNSKAP

DET FINLÄNSKA ARBETET förändras snabbare än någonsin tidigare. Jobb överförs till länder där man betalar lägre lön än i Finland. Förändringarna i arbetet gäller inte bara vanliga arbetare. Även juristen, grafikern och ingenjören ersätts allt oftare av en algoritm eller tjänst som köps på webben. Arbetstagarna delas i två kategorier: man tävlar om vissa arbeten, medan andra inte intresserar. Arbete och välbefinnande erbjuds dem som kan skapa nytt med sitt kunnande.

I vår är det dags att välja om Finland ska nå framgång med kunskap och kreativitet, eller om vi följer den väg som Sipiläs regering stakat ut mot lågavlönade arbeten och minskande välstånd.

Så här skapar vi arbeten i Finland genom att satsa på kunnande:

- Vi ökar finansieringen av forskning, utveckling och innovation till fem procent av bruttonationalprodukten.
- Vi garanterar alla rätt till studier och studiehandledning.
- Vi hjälper egenföretagare och småföretagare.
- Vi genomför en jämställd reform av familjeledigheten.
- I vårt Finland minskar vi fattigdomen och bekämpar ojämlikhet.

Läs mer om hur vi når framgång då arbetslivet är i förändring på sidan 22

I VÅRT FINLAND MINSKAR VI BESLUTSAMT FATTIGDOMEN OCH BEKÄMPAR OJÄMLIKHET

1. Vi minskar fattigdomen

Den finländska fattigdomen har många ansikten. Inte bara studerande, pensionärer och arbetslösa kämpar med brist på pengar utan även många arbetande människor. Fattigdomen är också könsspecifik. Allt fler barn lever också i fattigdom. Skillnaderna i förmögenhet har ökat markant de senaste åren. De sju rikaste finländarna har redan lika stor förmögenhet som 40 procent av finländarna tillsammans.

Våra medel för att minska fattigdomen:

Vi sänker klientavgifterna för social- och hälsovård

Vi slopar avgiften för besök på hälsocentraler i hela landet. Vi föreskriver ett årligt avgiftstak på 760 euro för mediciner, hälsovårdskostnader och resekostnader som ersätts av FPA. Det nya avgiftstaket har separata gränser för läkemedel, hälsovårdstjänster och resekostnader så att ingens avgifter höjs från det nuvarande.

Vi förnyar den sociala tryggheten i riktning mot en basinkomst

Vi förnyar den sociala tryggheten för att minska fattigdomen och så att den passar det förändrade arbetslivet, minskar byråkratin och främjar jämställdhet mellan könen. Vänsterförbundet eftersträvar en grundinkomst på minst 800 euro, vilket finansieras genom

skatteförändringar. Basinkomsten beskattas bort för höginkomsttagare.

Under nästa valperiod går vi mot en basinkomst:

Vi förbättrar omedelbart grundskyddet genom att kompensera nedskärningarna i grundskyddet under de senaste åren. Vi kombinerar arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning, folkpension som föregår ålderspensionen, grundläggande sjuk- och föräldrapenning, hemvårdsstöd, studiestöd samt startpeng för blivande företagare till ett grundskydd som binds till levnadskostnadsindex.

Vi genomför ett mer omfattande försök med basinkomst med vilket vi undersöker effekterna av basinkomsten på den finländska befolkningen i arbetsför ålder.

Vi avskaffar arbetskraftspolitisk karens och andra straff för arbetslösa.

Vi ökar grundskyddet så att det motsvarar prishöjningen.

Vi sänker kostnaderna för boende

Antalet bostäder till skäliga priser i tillväxtcentrum ökar så att 40 procent av nybyggnationen är ARA-produktion med offentligt stöd. Vi sänker priset på boende med en fyraårig temporär broms för hyreshöjningar, vilket begränsar prisökningen i tillväxtcentrum.

Statliga pengar används mångdubbelt på bostadsbidrag jämfört med bostadsproduktion.

Det här förhållandet måste ändra. Endast genom bostäder till skäliga priser får vi ner priset på boende. Vi gör slut på hemlöshet genom att garantera alla rätten till en trygg bostad till ett skäligt pris. För plötslig hemlöshet har vi i hela landet tillräckligt med nödbostäder dit det är lätt att komma.

Vi säkrar statliga intäkter genom rättvis beskattning

Vi ökar progressionen i inkomstbeskattningen. För att lindra beskattningen för låginkomsttagare ökar vi grundavdraget avsevärt i kommunalbeskattningen, så att staten kompenserar kommunerna för inkomstbortfallet. På motsvarande sätt skärps statens inkomstskatteskala för höginkomsttagare. Inkomstskatten lättar eller förblir oförändrad för majoriteten av finländarna.

Beskattningen av kapitalinkomster blir mer progressiv och vi avskaffar oskäliga skattelättnader för dividend för icke börsnoterade företag. Samtidigt lindras beskattningen av låga kapitalinkomster.

Vi inför en förmögenhetsskatt. Beskattningen av stora arv och gåvor skärps och vi undersöker möjligheten att återinföra förmögenhetsskatten. Vi skär ner på skattefördelarna med försäkringskuvert, kapitaliseringsavtal, vissa investeringsfonder, holdingbolag och andra liknande ägararrangemang så att det är lika lönsamt att äga bolagsaktier direkt som att äga genom olika förmögenhetsarrangemang. Det är inte rätt att små investerare ofta betalar mer skatt än de som har stora tillgångar.

Vi begränsar aggressiv skatteplanering

Vi gör beskattningen av storföretagen mer effektiv och rättvis. Vi begränsar möjligheterna att undvika skatter till exempel genom konstgjorda skuld- och räntearrangemang, skrivbordsbolag och skatteparadissystem. För att bekämpa grå ekonomi utvidgar vi användningen

av obligatoriskt skattenummer från byggnadssektorn till att gälla även hotell- och restaurangbranschen, fastighetstjänstesektorn, varvsindustrin och teknikindustrin. Användning av typgodkända kassaapparater blir obligatorisk.

Vi arbetar för införandet av EU:s gemensamma och kombinerade bolagsskattebas samt täckande offentlig och landsspecifik skatterapportering. En gemensam och kombinerad skattebas tyglar effektivt skatteflykt och -konkurrens inom EU. Offentlig skatterapportering underlättar bedömningen av skattebetalningens tillförlitlighet.

2. Vi minskar ensamheten och stärker gemenskapen

Ensamhet har kallats dagens folksjukdom. Finländare i alla åldrar och i mycket olika livssituationer lider av den. Enligt uppskattningar lider 20 procent av finländarna av ensamhet. Det är vanligt i såväl början av livet som i livets slutskede samt bland medelålders som lever ensamma. Av hushållen i Finland är 43 procent enpersonshushåll, den fjärde högsta andelen i Europa.

Våra medel för att minska ensamhet och öka gemenskapen:

Vi garanterar alla ungdomar möjlighet till fritidsintressen. Ökade kostnader för hobbyer har lett till en situation där inte alla ungdomar har råd med en egen hobby. Genom stöd för morgon- och eftermiddagsverksamhet i skolorna, utlåning av kommunal hobbyutrustning, tillgång till grundläggande utbildning i konst, utveckling av kommunala idrotts-tjänster och stöd för föreningar för att minska hobbyavgifterna kan vi garantera möjligheter till meningsfulla aktiviteter för alla.

Vi stöder medborgarsamhället

Medborgarsamhället bär ett stort ansvar, särskilt i kampen mot de

äldres ensamhet och i främjandet av välbefinnande. Genom att stödja medborgarorganisationer nationellt och lokalt främjar vi också människors möjligheter till delaktighet och gemenskap.

Vi ökar gemensamt boende och vi skapar mötesplatser

Bostadspolitiken och stadsplaneringen kan bidra till att minska ensamhet genom att ge människor möjlighet till gemensamt boende och vi kan skapa offentliga mötesplatser som är öppna för alla.

Vi förebygger mobbning i skolan

Alltför många unga och barn i Finland utsätts för mobbning och utanförskap. Arbetet mot mobbning behöver nationella resurser och ett program som tar hänsyn till hela utbildningen från lågstadiet till högskolan. Åtgärdsprogrammet Kiva skola utvecklas med offentliga medel och införs i varje skola, bland annat genom att ta bort de årliga avgifterna för programmet.

3. Vi bekämpar barnfattigdom och ungas utanförskap

Fattigdom går i stor utsträckning i arv. Fattigdom i barndomen påverkar ofta långt upp i vuxenlivet. Den finländska välfärdsstaten har misslyckats med att bryta fattigdomsspiralen: 150 000 barn lever i fattiga familjer. Varje år avslutar cirka 10 000 finländska ungdomar sina studier efter grundskolan. 66 000 unga människor uppskattas vara utanför arbete och utbildning. Omkring 15 procent av ungdomarna under 25 år är utan utbildning från andra stadiet.

Våra medel för att förebygga fattigdom och utanförskap hos unga:

Vi förbättrar uppehållet och tjänsterna för barnfamiljer

Vi minskar barnfamiljernas fattigdom genom att höja barnbidragets

ensamförsörjartillägg och säkra barnbidraget även för dem som får utkomststöd. Barn som växelsvis bor med två föräldrar måste kunna ha två officiella adresser. Vi stärker tjänsterna för barnfamiljer, till exempel hemtjänster. Vi säkerställer skraddarsydda vårdarrangemang för barn i daghems- och lågstadieåldern under eftermiddags-, veckosluts- och kvällstider. Vi föreskriver den högsta lagstadgade klientdimensioneringen för barnskyddet, enligt vilken en socialarbetare som ansvarar för ett barns ärenden kan ha högst 30 barn på sitt ansvar.

Vi värnar om allas rätt till småbarnspedagogik

Vi återinför lika rättigheter till småbarnspedagogik för alla barn, och vi inför obligatorisk avgiftsfri förskola för barn i fem års ålder. Vi utvecklar läroplikten för att göra skolstarten mer flexibel. Vi utreder också en tidigare läggning av läroplikten.

Vi utvecklar kvaliteten i småbarnspedagogiken genom att minska gruppstorlekarna för barn över tre år så att det på daghemmet finns en utbildad person per sju barn. Även barn som är deltid på daghem har rätt till samma antal pedagoger. Vi höjer lönerna för personalen som ansvarar för småbarnspedagogik för att bättre möta arbetskraven. Vi ökar den genussensitiva utbildningen av personal.

Vi gör det andra stadiet avgiftsfritt och vi inför en utbildningsgaranti

Vi förlänger läropliktsåldern till 18 år och utvidgar läroplikten till andra stadiet. Kombinerat med gratis läromedel förhindrar detta effektivt att man hamnar utanför utbildning och avbrott i studierna. Vi garanterar

varje ung person en plats i gymnasium, yrkesutbildning, lärlingsutbildning eller VALMA-utbildning.

Vi förbättrar mentalvårdstjänsterna

Vi påskyndar tillgången till mentalvårdstjänster och säkrar ett tillräckligt antal psykologer, hälsovårdare och kuratorer i daghem, i grundskolan och på andra stadiet. Att investera i lågtröskelvård är det bästa sättet att stödja unga människor i förebyggande syfte.

Vi förhindrar överskuldssättning och betalningsstörningar som orsakas av snabbån

Vi förbjuder marknadsföring av snabbån. Räntetaket för konsumentkrediter utvidgas till att omfatta alla krediter, oavsett storlek, och vi sätter kostnadstak för konsumtionskrediter utan säkerhet. Vi ändrar lagen så att betalningsanmärkningar tas bort från kreditupplysningsregistret när skulden har betalats eller orsaken till skulden inte längre finns. Social kreditgivning måste erbjudas i hela landet.

Ordning på resurserna för ungdomsarbete

Ungdomsarbetare gör ett imponerande arbete mot utanförskap, ofta med mycket knappa resurser. Uppsökande arbete, navigatorer och ungdomsverkstäder utgör en viktig helhet i ungdomsarbetet som vägleder och stöttar i livets svåra situationer. Under nästa valperiod ökar vi resurserna i ungdomsarbetet.

4. Vi motverkar ojämlikhet i regionerna

Finland urbaniseras fortfarande, vilket återspeglas i differentieringen inom

och mellan regioner och landskap. På orter med stora avstånd minskar de lokala tjänsterna och fastighetsvärdet sjunker, medan höga hyror och brist på arbetskraft utgör problem i tillväxtcentra. Det finns också stora skillnader inom regionerna. De centrala städerna i landskapen växer, men de perifera regionerna lider av avfolkning och av att barnfamiljer flyttar. I storstäder sker en segregering mellan olika stadsdelar när höga kostnader för boende och dålig bostadspolitik driver låginkomsttagare från centrum.

Våra medel för att minska ojämlikheten i regionerna:

Vi behåller tillräckliga tjänster inom specialsjukvård runt om i Finland.

Centraliseringsförordningen under ledning av Juha Sipiläs regering och besparingar för 350 miljoner i specialsjukvård har resulterat i omotiverade nedläggningar av verksamhet på många regionala sjukhus. Reformen av social- och hälsovården skyddar rätten att regionalt besluta om arbetsfördelningen inom specialsjukvård, med beaktande av patient-säkerhet och kostnadseffektivitet.

Vi säkrar möjligheten till högre utbildning i varje landskap

Utbildning spelar en nyckelroll, både för tillgången till arbetskraft och för sysselsättning i olika regioner samt för ungdomarnas välbefinnande. Varje landskap i Finland måste ha ett universitet eller en yrkeshögskola. Yrkesutbildning och tillräckligt utbud av utbildningsplatser är också centrala för regionalpolitiken.

Vi tar hand om våra vägar

I ett geografiskt stort men glest befolkat land som Finland är vägnätets tillstånd viktigt, både för näringslivet och i medborgarnas vardag. För att minska den uppkomna reparationskulden ökar vi finansieringen av vägnätets underhåll till den nivå som den parlamentariska arbetsgruppen föreslagit.

Vi stöder behoven av närbelägna daghem och skolor

Genom att bygga förmånliga hyresbostäder och förstärka principen om närbelägna daghem och skolor förhindrar vi bäst segregering i tillväxtcentrum.

5. Vi arbetar för att motverka arbetslöshet och brist på arbetskraft

Misslyckandet i den finländska arbetskraftspolitiken återspeglar bra situationen i vårt land med en hög strukturell arbetslöshet och brist på arbetskraft på samma gång. Många jobb står utan kompetenta arbetstagare och samtidigt är hundratusentals finländare utan jobb. Den åldrande befolkningen kommer att öka behovet av arbetskraft i framtiden. Nedsänkningarna i arbetslöshetsförmåner har förvärrat den ekonomiska situationen för de arbetslösa samtidigt som tjänsterna är otillräckliga.

Våra medel för att minska arbetslösheten och bristen på arbetskraft:

Vi garanterar långtidsarbetslösa rätten till arbete

Som ett första steg föreskriver vi att alla som varit arbetslösa över 24

månader har en subjektiv rätt till lönesubventionerat arbete i företag, kommuner eller i den tredje sektorn. Vi underlättar användningen av lönesubventioner i företag, och i sista hand erbjuder den offentliga eller tredje sektorn lönesubventionerat arbete för dem som är svåra att sysselsätta.

Vi garanterar också alla arbetslösa rätten att lära sig

Vi får inte se arbetslösheten som ett alternativ till arbete. Vi garanterar alla arbetslösa arbetssökande rätten till frivilliga studier.

Vi drar tillbaka aktiveringsmodellen och stoppar arbetsmarknadspolitisk karens

Vi underlättar mottagandet av arbete genom att avskaffa byråkratiska fällor i den sociala tryggheten. Vi gör det möjligt att flexibelt kombinera arbetsinkomst och social trygghet, och vi överger den byråkratiska aktiveringsmodellen och den arbetsmarknadspolitiska karensen.

Vi höjer skyddsandelen vid utmätning

Vi hjälper dem som hamnat i en situation med utmätning och stora skulder så att summan man får i handen verkligen känns som lön för arbetet. Vi höjer skyddsandelen utan höjt underhåll från nuvarande 672 till minst 800 euro per månad. Samtidigt bibehåller vi höjt underhåll på nuvarande nivå.

Vi förbättrar stödet för arbetstagare som är partiellt arbetsföra och underlättar för dem som

är arbetsoförmögna att få pension

Man uppskattar att en stor del av de långtidsarbetslösa antingen är partiellt arbetsföra eller oförmögna att arbeta. Finland behöver ett övergripande program för arbetsförmåga. Vi utvecklar kvaliteten på stödet och tjänsterna för partiellt arbetsföra, samtidigt som vi avstår från påföljder i social trygghet. Vi måste underlätta pensioneringen av långtidsarbetslösa personer som är oförmögna att arbeta. Människor som inte behöver rehabilitering skickas inte till rehabilitering. Vi förbättrar kvaliteten på rehabiliterande arbete.

Vi ökar vidareutbildningen

Tillsammans med lokala utbildningsarrangörer investerar staten i utbildningsprogram för vidareutbildning i de områden där bristen på arbetskraft är som störst. Resurserna för yrkesutbildning spelar också en viktig roll i hanteringen av bristen på arbetskraft.

Vi gör handläggningen av arbetstillstånd snabbare och förbättrar övervakningen av arbetsvillkoren

För närvarande tar processen för arbetstillstånd för arbetstagare från länder utanför EU och EES i värsta fall nästan ett år. Vi påskyndar arbetstillståndsprocesserna genom att öka resurserna i NTM-centralerna. Samtidigt stärker vi övervakningen i för- och efterhand av arbetsvillkoren för den utländska arbetskraften genom att bland annat förbättra de förtroendevaldas rätt till information.

6. Vi reagerar på krisen i vården av äldre och minskar ojämlikhet i vården

Finland åldras och antalet personer över 75 år fördubblas före år 2035. Födelseetalen sjunker och människor lever allt längre. Det ökande behovet av äldreomsorg är redan uppenbart, men resurserna är otillräckliga. Förändringar i servicestrukturerna i kombination med knappa resurser har lett till en situation där äldre människor med dålig hälsa bor hemma och där hemvården inte har tillräcklig personal. Resurser behövs också i hälso- och sjukvården, eftersom alltför långa köer till hälsocentralen och höga klientavgifter orsakar ojämlikhet.

Våra medel för att förbättra äldreomsorgen och minska ojämlikhet i vården:

Vi garanterar att alla har rätt att få komma till hälsocentralen inom en vecka utan kostnad

Vi ändrar vårdgarantin och fördelar mer resurser till vårdcentralerna så att alla icke brådskande fall får tid på vårdcentralen inom högst en vecka. Avgiften på hälsocentralen tas bort i hela landet.

Vi ökar antalet vårdare i äldreomsorgen

Vi förbättrar skötardimensioneringen så att antalet skötare motsvarar behovet av vård. Vi gör dimensioneringen av skötare obligatorisk genom att skriva in den i äldreomsorgslagen och vi ålägger kommunerna att följa äldreomsorgslagen, särskilt när det gäller utarbetande av vårdplan och iakttagande av den.

Anhörigvårdare är en viktig del av

äldreomsorgen. Deras status varierar mellan kommunerna och anhörigvårdarna har inte likvärdig ställning. Vi stärker anhörigvårdarnas ställning och ser till att de får tillräckligt finansiellt och annat stöd för sitt arbete, oavsett var de bor.

Vi inrättar en tjänst som ombudsman i äldre frågor

En tjänst som ombudsman i äldre frågor inrättas i Finland för att övervaka att service för äldre förverkligas och för att påskynda lagstiftningsarbetet. Uppgiften som ombudsman i äldre frågor skulle innefatta övervakning, rapportering av missförhållanden och utveckling av tjänster.

Vi ger alternativ, valfrihet och kvalitet i servicen inom äldreomsorg

Vanvård av äldre inom hemvården måste stoppas, och de som har dålig hälsa och som lider av ensamhet måste få komma till serviceboende eller gemensamt boende om de så önskar. Vi måste öka antalet arbetstagare avsevärt i servicehus och hemvård, och det lägsta antalet vårdare samt nivån på yrkeskvalifikationer måste fastställas. Avgifterna för servicen i äldreomsorgen måste vara rättvisa och betalningskriterierna enhetliga i hela landet.

Vi bygger upp servicekedjor i stället för privatisering

I social- och hälsovårdsreformen (Sote) återgår vi till det parlamentariska samarbetet före Sipiläs regering och bygger upp en motsvarande förvaltning av de regionala Sote-tjänsterna, både i organisationen av tjänster och i produktionen. Sedan slår vi samman finansiering genom flera kanaler till en helhet

som främjar jämlikhet och ändamålsenlighet. På så sätt förbättrar vi kvaliteten och mångfalden i servicen samt utvecklar den.

Vi motarbetar pensionärernas fattigdom

Pensionärernas fattigdom är ett stort problem i Finland. Utkomsten för äldre människor påverkas av såväl Sipiläs regerings nedskärningar i den sociala tryggheten som höga klientavgifter inom social- och hälsovården. Vi måste bekämpa pensionärernas fattigdom genom att höja garanti- och folkpensionen och genom att sänka klientavgifterna.

7. Vi stärker de mänskliga rättigheterna nationellt

Det finns mycket att förbättra i Finlands människorättspolitik. Finland är ett av länderna i Europa som har mest våld mot kvinnor, och alltför många har erfarenheter av fysiskt eller sexuellt våld. Både Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och Europeiska kommissionen har förklarat att det är en kränkning av de mänskliga rättigheterna att kräva sterilisering som en förutsättning för juridisk ratificering av kön. Ändå ingår detta krav fortfarande i Finlands translag. I FN: s universella periodiska granskning uppmanade många av FN: s medlemsstater Finland att avskaffa kravet på sterilisering.

Våra medel för att stärka politiken för mänskliga rättigheter:

Vi bekräftar samernas rättigheter

Vi ratificerar ILO: s konvention 169 om ursprungsbefolkningars

rättigheter. Detta stärker samernas rättigheter, rätten till sitt eget språk och sin egen kultur och inflytande i bland annat frågor om markanvändning.

Vi stärker de funktionshindrades självbestämmanderätt

De funktionshindrades självständighet, mänskliga rättigheter, jämlikhet, rörlighet och tillgänglighet måste beaktas i allt beslutsfattande. Tjänsterna för funktionshindrade får inte vara konkurrensutsatta. FN: s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning måste till fullo förverkligas i Finland.

Vi förnyar translagen utifrån självbestämmanderätten

Den finländska translagen som bryter mot de mänskliga rättigheterna är skamlig. Translagen reformeras i sin helhet utifrån självbestämmanderätten, och kraven på sterilisering avskaffas.

Vi ser till att asylprocessen är kvalitativ och tillförlitlig

Varje människa måste kunna lita på att asylprocessen följer principerna i en rättsstat och att den sökandes behov av skydd utreds på ett tillförlitligt sätt. Församlingarna av det rättsliga skyddet för asylsökande återkallas. Adekvat rättshjälp och rätt att överklaga är viktigt för rättssäkerheten.

Vi främjar goda befolkningsrelationer

Vi förhindrar hatpropaganda, rasism och diskriminering genom planerat, tvärsektorielt arbete på olika nivåer i samhället, såsom i utbildning,

arbetsmarknad och myndighetsverksamhet. Vi bekämpar motsättningar genom att minska ojämlikheter.

Vi ökar resurserna till förebyggande åtgärder mot våld i nära relationer och sexualbrott

Vi utarbetar ett rikstäckande åtgärdsprogram för att förebygga och minska sexualbrott och våld i nära relationer. Sexualbrottslagstiftningen måste reformeras bland annat genom att lägga till avsaknad av samtycke som utmärkande för våldtäkt. Stödcentrum för dem som upplevt sexuellt våld samt tjänster med låg tröskel måste etableras i hela landet, och antalet skyddshemsplatser måste höjas till den nivå som krävs av Europarådet.

Ursäkt och ersättning till dem som tvångssteriliserats

I Finland tvångssteriliserades 7 500 personer under åren 1935–1970. Personer med funktionshinder, psykiskt sjuka och romer tvingades att sterilisera sig på "rashygieniska" grunder. Offren för tvångssterilisering har uttryckt sin önskan om en ursäkt. Den finländska staten har inte tagit upp ärendet till handläggning eller bedömt sitt agerande. I Sverige har staten bett de tvångssteriliserade om ursäkt och betalat dem ersättning. Den finländska staten måste be om ursäkt för den skada som åsamkats offren för denna tvångssterilisering och betala ersättning för deras lidande.

Arbetet med att minska skadorna på grund av droger måste bli ett mål likvärdigt med brottskontrollen

Den ständigt föränderliga

narkotikasituationen kräver att nya former av rusmedelsarbete provas och tas i bruk. Betoningen på brottskontroll i narkotikalagstiftningen begränsar emellertid testningen av nya metoder för att minska skadeverkningarna. Detta skapar en onödig motsättning mellan polisens arbete och arbetet med att minska skadorna. För att minska motsättningarna måste man i lagen betona vikten av att minska skadeverkningarna och understryka vikten av olika metoder för att minska skadorna av missbruk.

I VÅRT FINLAND BEKÄMPAS KLIMATFÖRÄNDRINGARNA MED BESTÄMDHET

8. Vi löser klimatförändringen tillsammans

Den globala uppvärmningen påverkar människors levnadsförhållanden över hela världen. Om den globala uppvärmningen inte begränsas till högst en och en halv grad, kommer torkan och den höjda havsnivån, extrema väderförhållanden och våldsamma skogsbränder att orsaka stor mänsklig nöd och ekonomiska kostnader runt om i världen. Att lösa klimatkrisen är allas gemensamma ansvar, och det kommande årtiondet kommer att spela en central roll.

Våra ansträngningar för att bromsa klimatförändringarna och minska utsläppen:

Vi gör Finland kolnegativt före början av 2030-talet

I nästa regeringsprogram siktar Finland på kolnegativitet före början av 2030-talet. Detta förutsätter en betydande minskning av klimatutsläppen, större kolsänkor och styrning av de ekonomiska flödena i samhället till att stödja denna övergång.

Vi styr Finland på spårväg

Vi investerar i ombyggnaden av järnvägsnätet och på bangårdar – detta förkortar restiderna och förbättrar tågtrafikens servicenivå. Vi skapar en investeringsplan för nya järnvägsprojekt som går över valperioden. Vårt mål är att göra förbindelserna från Helsingfors västerut, norrut och österut avsevärt snabbare. Vi bygger nya järnvägsförbindelser och förbättrar busstrafiken

där det inte finns någon järnväg. Vi är också för avskaffad banskatt för godstransport så att varutransport kan ske på räls mer än tidigare.

Vi gör trafiken utsläppsfri före år 2045 – på ett socialt rättvist sätt

Vårt mål är att göra trafiken utsläppsfri före år 2045. Vi satsar på servicen i kollektivtrafik i alla tätorter, och vi utreder användning av trängselavgifter i huvudstadsregionen. Vi stöder elektrifieringen av bilbeståndet genom att utveckla laddningsnätverket och elektrifiera tjänstebilar. Vi stöder låginkomsttagares möjligheter att omvandla bensin- och dieslbilar till biogas- eller etanoldrivna bilar. Beskattningen av bilar och fordon utvecklas så att beskattningen gynnar utsläppssnåla fordon.

Vi överger fossila bränslen

Vi skapar en tidsplan för minskningen av fossila bränslen i energiproduktionen. Vi avstår från stenkolk år 2025, och vi minskar användningen av torv genom utsläppshandel och beskattning så att energianvändningen av torv slutar i början av 2030-talet. Vi överger energianvändningen av eldningsolja på 2030-talet. Eftersom naturgas ger mindre utsläpp och är renare än kol och olja finns den kvar som det sista fossila bränslet, men även den överges senast i början av 2040-talet.

Vi gör bönder och skogsägare till klimathjältar

Jord- och skogsbruk har en avgörande roll i

ökningen av kolsänkor. Vi skapar ett incitamentsystem för skogsägare som belönar uppskjuten avverkning – det vill säga förstärkande av kolsänkan. Man får ett bättre pris för massivt trä, så även om intäkterna kommer senare och en del av incitamentet tas tillbaka genom beskattningen, skulle skogsägaren ändå få ekonomiska fördelar genom att öka kolbeståndet. Även markens kolbindning förbättras. Detta görs genom att förbättra jorden – detta inte bara binder kol utan förbättrar också skogsväxternas och grödornas tillväxt samt minskar behovet av gödsling. Dessutom ökar

bioenergilösningar baserade på lokal cirkulation självförsörjningen av både energi och näringsämnen.

Vi gör träbyggande till ett spetsprojekt och åtgärdar problemen med inomhusluft

Vad vi gör med träd som fälls i Finland har betydelse för både klimatet och nationalekonomin. Det är ekonomiskt förnuftigt att höja förädlingsvärdet på virkesprodukter. Det är också värdefullt för klimatet att främja träbyggande – kolbeståndet bevaras när träet används som byggnadsmaterial. Träbyggande av hög kvalitet är också ett bra sätt att

bekämpa problem med inomhusluft. Under nästa valperiod lyfter vi träbyggande till ett nationellt spetsprojekt, och vi kommer att främja träbyggande genom att bland annat reformera byggnadsbestämmelserna.

Vi skär kraftigt ner på subventioner som orsakar miljöskador

Miljöskadliga subventioner kanaliseras till en gynnsam användning för minst 500 miljoner. Detta innebär till exempel följande reformer:

Vi upphör med kompensations till industrin för utsläppshandelns indirekta kostnader. Vi gör

skatteåterbäringen till den energi-intensiva industrin och jordbruket rimligare och stöder användning av förnybar energi och förbättring av energieffektiviteten.

Gruvorna överförs till en högre elskattesats.

Vi ökar beskattningen av torv. Vi ökar beskattningen av stenkol vid kombinerad produktion av elkraft och värme samt avstår från stenkol tidigare.

Vi löser klimatförändringarna på ett socialt rättvist sätt

Klimatförändringarna måste motarbetas på ett socialt rättvist sätt. Principen om att förorenaren betalar måste också synas så att de som har höga inkomster bär ett större ekonomiskt ansvar än de med lägre inkomster. Med hjälp av flygskatten styr vi kostnaderna för klimatförändringarna speciellt till höginkomsttagare som flyger ofta. Med hjälp av energistödet hjälper vi låginkomsttagarna på landsbygden att förnya värmesystemet i den egna fastigheten. Vi skapar ett hållbart övergångsprogram för att säkra arbetstagarnas möjligheter till vidareutbildning och att byta yrke.

9. Vi skyddar naturens mångfald

Vid sidan av klimatförändringarna pågår en sjätte utrotningsvåg i världen. Kopplingen mellan klimatet och naturens mångfald är stark. Den mångskiftande naturen är bättre på att anpassa sig till det föränderliga klimatet, men den negativa kopplingen är ännu mer uttalad: när skogen avverkas förstör man samtidigt både boplatsen och levnadsmöjligheterna för många arter och kolreservoaren som skyddar mot klimatförändringarna. Detta gäller både nordliga barrskogar och tropiska regnskogar. Den självuppfyllande onda cirkeln pågår både i hav och på land.

För att skydda naturens mångfald:

Vi bygger en stark och oberoende miljöförvaltning.

Lika viktig som de program och den lagstiftning som främjar naturens mångfald är en stark och oberoende miljöförvaltning med tillräckliga resurser. Miljöförvaltningen övervakar tillämpningen av lagstiftningen och förebygger miljöskadliga planer. Förutsättningarna för miljöförvaltningen att agera säkerställs genom att man stärker kontrollen på den regionala och nationella nivån genom att återinföra rätten till överklagande och genom att ge tillsynen över allmän miljönytta till en särskild myndighet.

Vi förnyar den finländska gruvlagstiftningen

Vi stiftar en lag om att markens rikedomar som bryts från gruvor i princip tillhör medborgarna och samhället. Företag som utövar gruvverksamhet måste betala tillräcklig kompensation för utnyttjandet av vår nationella egendom och för att ha orsakat miljöskador. Kommunerna får en uttrycklig rätt att besluta om att godkänna eller förbjuda gruvverksamhet inom sina regioner. Dessutom kommer prospektering av malm i naturskyddsområde att upphöra, och för den utvunna malmen betalas ersättning till samhället genom skatt. Förfarandet för att bedöma miljöpåverkan ändras så att staten är ansvarig för bedömningen, men den betalas av den som utövar gruvverksamheten. Den sociala licensen för gruvdrift ändras till att förplikta gruvföretaget: gruvsamhällets framtid säkras genom fonder om gruvdriften upphör eller om gruvbolaget går i konkurs. Särskilda frågor som påverkar kulturella minoritetsgrupper och religiösa samfunds verksamhet måste beaktas i allt beslutsfattande angående gruvorna.

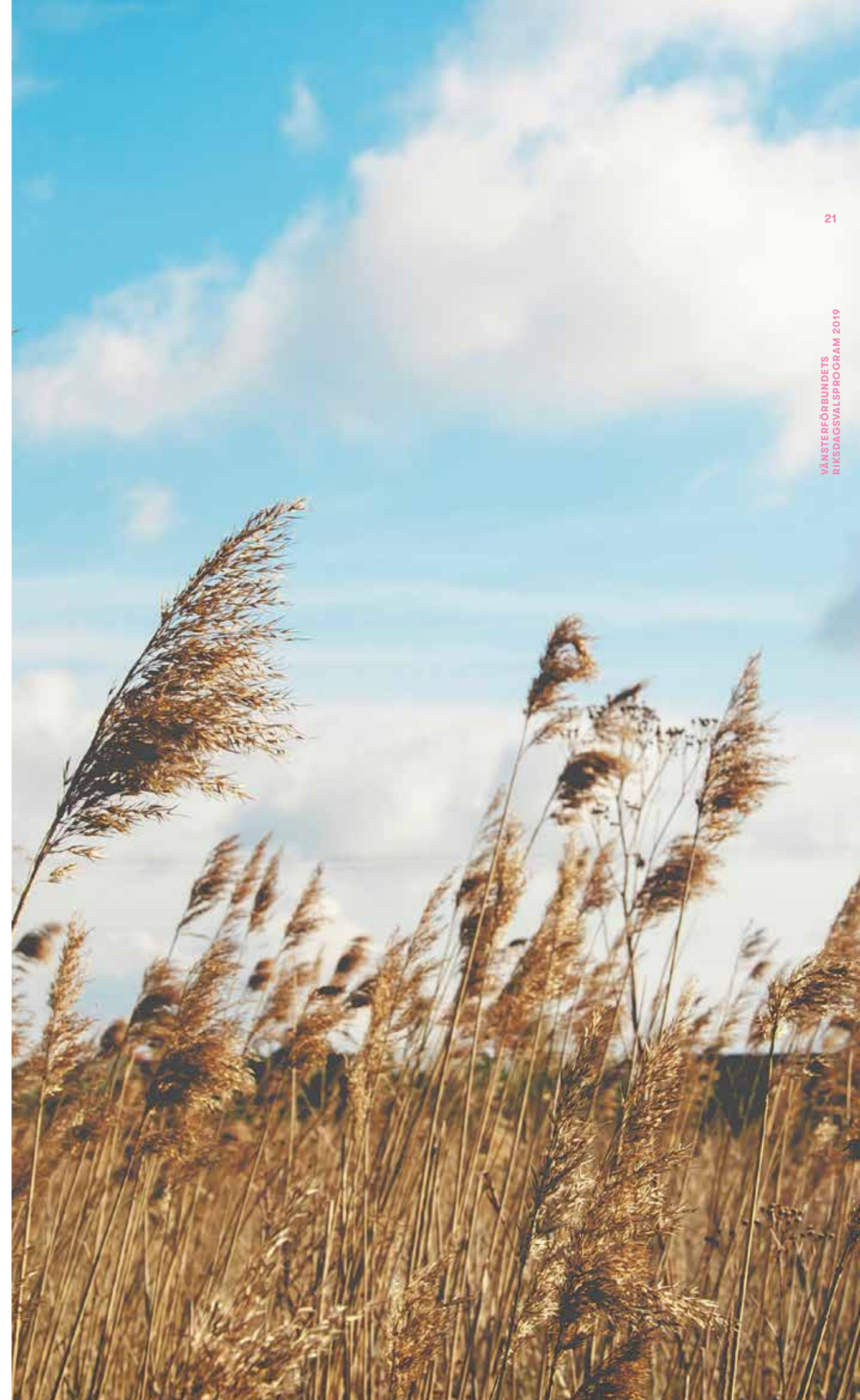
Vi ordnar skyddsprogram för skogar och myrmarker

Myrarna är Finlands viktigaste kolager och även viktiga för naturens

mångfald. Under nästa valperiod uppdaterar vi och genomför skyddsprogrammet för myrar, höjer nivån av bevarande i södra Finland till minst 10 procent och vi återställer Metso-programmets finansiering till en adekvat nivå. Vi håller avverkningsvolymerna på en nivå där det är möjligt att bevara naturens mångfald och där andra användningssätt av skogarna är möjliga. Detta är möjligt att genomföra i statligt ägda ekonomiskogar genom att sänka Forststyrelsens finansiella mål. Vi reformerar stöden till skogsbruket så att de främjar en mängd olika metoder för skogsförvaltning, såsom metoden för kontinuitetsskogsbruk.

Vi befrämjar vegetariska måltider och stärker djurens rättigheter

Vi utarbetar ett nationellt klimatprogram för livsmedel vars syfte är att minska köttkonsumtionen och öka medvetenheten om livsmedelsproduktionen. Vi förespråkar närproducerad vegetarisk mat i offentlig upphandling och offentliga storkök. När det gäller kött, ägg och mjölk styr vi kommunerna att gynna finländsk ekologisk produktion. Vi reformerar djurlagen för att stödja produktionsdjurens artspecifika beteende. Vi inför förbud mot sådana burar för saggor som kraftigt begränsar rörligheten, och efter en övergångsperiod även förbud mot bås i mjölkproduktionen där djuren står fastbundna.

I VÅRT FINLAND SKAPAR VI JOBB GENOM ATT SATSA PÅ KUNSKAP

10. Vi reagerar på arbetets omvandling och en allt snabbare teknisk utveckling

Förändringen i arbete och arbetsliv påskyndas för närvarande av teknikens snabba utveckling och internationaliseringen på arbetsmarknaden. Teknikens utveckling gör att jobb försvinner och nya jobb skapas, samt att innehåll och krav i olika arbetsuppgifter och yrken förändras. Möjligheten till kontinuerlig inläring och uppdatering av kunskap är den bästa försäkringen mot arbetslöshet på en föränderlig arbetsmarknad. Samtidigt understryks också den näringspolitiska betydelsen av kunskap, forskning och produktutveckling. Finland klarar sig i den globala konkurrensen genom att investera i kunskaps- och inte genom att sänka lönerna.

Vi garanterar alla rätt till studier och studiehandledning

Vi gör det möjligt att studera frivilligt med arbetslöshetsförmån, och vi introducerar studiesedlar för deltidsarbetande. Vi säkrar rätten att minska arbetstiden för dem som studerar vid sidan om arbetet. Arbetstidsförkortningen kan till exempel genomföras som en fyra dagars arbetsvecka. Vi skapar vidareutbildningar som stöder utvecklingen av både individer och strukturen i näringslivet, samt öppen yrkesutbildning på andra stadiet.

Vi skapar en bas med öppna data och digitala verktyg

Vi främjar skapandet och användningen av

öppna data, öppen källkod och öppna gränssnitt i hela samhället. Vi bygger en gratis digital verktygslåda genom öppen källkod för småföretag och egenföretagare, genom vilken småföretagare skulle få tillgång till program som behövs för exempelvis ekonomisk förvaltning och löneadministration.

Vi förbättrar ställningen för egenföretagare och småföretagare

Vi stöder inhemska småföretagare genom att höja den nedre gränsen för momsbelagd försäljning till 30 000 euro. Vi förbättrar den sociala tryggheten för småföretagare och egenföretagare genom att införa ett system med förhandsbesked om arbetslöshetsförmån samt en kombinerad försäkring. Vi ändrar konkurrenslagstiftningen så att den möjliggör egenföretagares kollektiva förhandlingsrätt.

Vi implementerar procentprincipen inom konst

Vi genomför statsandelsreformen för kultur och dess mål för flexibiliteten i statsandelssystemet och för hur nya sektorer inom konst kan komma att omfattas av finansieringen på ett likvärdigt och hållbart sätt, vilket förutsätter en ökning av finansieringen. Statens konstnärsstipendium och det anslutna skattefria anslaget höjs till 30 000 euro per år. Anslaget måste i fortsättningen följa utvecklingen av den ordinarie lönenivån för statligt anställda. I samband med ökningen av anslaget måste man se över hur MELA-avgiften fungerar.

Procentprincipen inom konst i byggd miljö och i sote-verksamhet utvecklas vidare för att säkerställa tillgängligheten till konst.

Vi förpliktar den offentliga sektorn att beställa arbete inom konst och kultur som lönearbete, från äkta arbetskooperativ eller från företag med FO-nummer. Vi bygger en mekanism för finansieringsvillkor för offentligt finansierade aktörer, vilket förhindrar att arbetet beställs utanför ett anställningsförhållande skenbart via arbetskompensation eller fakturering. Ytterligare finansiering gör det möjligt att kompensera för nedskärningarna i personalen och att finansiera statsandelsreformen för kulturen som förberetts länge och på så sätt se till att den godkänns.

Vi höjer finansieringen för forskning, utveckling och innovation till världsnivå

Vårt mål är att öka finansieringen av forskning, utveckling och innovation (FUI) till fem procent av bruttonationalprodukten. Bidraget från offentlig finansiering måste vara minst en procent, vilket förutsätter ytterligare investeringar i grundläggande finansiering av vetenskap och universitet samt i FUI-subventioner till företag.

11. Vi minskar osäkerheten och stressen i arbetslivet

Samtidigt som vi har en alarmerande arbetslöshet lider många i arbetslivet av trötthet och stress. Osäkra arbetsvillkor och korta anställningsförhållanden gör uppehållet oregelbundet och försvårar planeringen av framtiden. Möjligheterna till flexibilitet i arbetslivet och samordningen av arbets- och familjeliv påverkar många finländares beslut om att skaffa barn.

Vi genomför en jämställd reform av familjeledigheten enligt 6+6+6-modellen

Vi möjliggör en jämnare fördelning av familjeledigheten: 6+6+6-modellen ger möjlighet till sex månaders inkomstrelaterad familjeledighet för

båda föräldrarna, och föräldrarna är fria att bestämma hur den tredje perioden ska fördelas. Ingen tvingas till någonting, men valfriheten och jämlikheten förbättras. Familjeledigheter och arbetslivets avtal ska behandla adoptivfamiljer likadant som familjer där det föds barn.

Vi främjar jämställdhet i lön mellan olika branscher och mellan könen

Vi fullföljer ett ambitiöst jämställdhetsprogram där vi genomför större löneökningar i branscher med låga inkomster än i andra ("jämställdhetspotter") och vi främjar öppenhet angående löner genom att garantera tillräckliga rättigheter till data för förtroendevalda. Vi skapar en databas som anonymt följer löneskillnader och vars information gör det möjligt att korrigera löneklyftor mellan könen. Parallellt med bedömningen av könskonsekvenser genomför vi en konsekvensbedömning av kostnaderna beroende på arbetsform vad gäller både visstids- och deltidsarbete samt eget företagande. Vi ökar resurserna för jämställdhetsombudsmannens verksamhet.

Vi genomför ett försök med kortare arbetstid och vi reformerar alterneringsledigheten

Vi genomför ett begränsat försök med flexibel arbetstid där arbetstiden minskar till 30 timmar i veckan med olika arbetstids- och lönemodeller i både företag och offentlig sektor. Vi förnyar systemet med alterneringsledighet. Det måste vara möjligt att använda alterneringsledigheten för dem som arbetat i 10 år. Det ska vara möjligt att under alterneringsledigheten anställa vem som helst som är lämpad för uppgiften och som verkligen är arbetslös.

Vi gör underbetalt arbete olagligt och vi lagstiftar om en minimilön

Människor måste ha rätt att klara sig på sin lön. Kollektivavtal fastställs

genom att parallellt stifta en lag om minimilön. Underbetalt arbete kriminaliseras genom att ändra kriterierna för bedrägeri.

Vi garanterar fackföreningsrörelsens rätten att väcka talan och vi möjliggör kollektiv förhandlingsrätt för egenföretagare

Vi ger fackföreningarna rätt att väcka talan och vi stärker förtroendevaldas förutsättningar att agera samt deras tillgång till information. För en enskild arbetstagare är det fördelaktigt att inte behöva vara ensam i en tvist med en arbetsgivare, utan fackföreningen kan föra hans eller hennes talan. Vi ändrar konkurrenslagstiftningen så att den möjliggör kollektiva förhandlingar för egenföretagare och tillämpningsområdet för lagen om anställningsavtal utvidgas till att omfatta egenföretagare jämsides med löntagare.

Vi främjar lokala avtal och öppnar samarbetslagen

Vi föreskriver rätten till medbestämmande för arbetstagare vid ändringar på arbetsplatsen genom en reform av samarbetslagen och vi utvidgar skyldigheten att förhandla för företag med färre än 20 anställda. Vi främjar lokala avtal utifrån kollektivavtalen, vilket innebär att avtal ingås med en organiserad arbetstagarpart.

12. Vi förbättrar uppskattningen av vetenskap och finansieringen av högskoleutbildning

Under Juha Sipiläs regering har man skurit ned ned på den finländska forskningen och finansieringen av högskolor, vilket har medfört allvarliga konsekvenser för den finländska vetenskapen och forskarnas ställning. Forskarna kämpar i visstidsanställningar med osäkerhet om finansiering, och under de senaste åren har många vetenskapsmän lämnat Finland. Undersökningar om konsekvenserna

av universitetslagen som antogs 2009 har också avslöjat en oroande försämring i universitetens arbetsmiljö och personalens möjligheter att påverka har försvagats oroande mycket.

Vi säkrar tillräcklig, transparent och stabil offentlig finansiering av högskoleutbildning

Vi återinför universitets- och yrkeshögskoleindex till en del av finansieringen och säkerställer även tillräcklig finansiering för sektorforskningsinstitutet. Tyngdpunkten inom statlig finansiering av forskningen måste i betydande omfattning flytta till den grundläggande finansieringen av universitet och yrkeshögskolor. Konkurrensutsatt finansiering får endast vara en kompletterande finansiering. Vi reformerar forskningsanslagen för att göra systemet enklare, öppnare och mer effektivt.

Vi förnyar universitetslagen för att återupprätta demokratin.

Universitetslagen måste ses över för att säkerställa universitetens kollegiala

demokrati och så att medlemmarna i universitetssamfundet har likställda rättigheter att delta i beslutsfattandet vid universitetet. Universitetets beslutsfattande organ måste utgå från en så kallad trepartsprincip där varje grupp i universitetssamfundet (professorer, övrig undervisnings-, forsknings- och administrativ personal samt studenter) har lika stor representation i de styrande organen. Fler än hälften av styrelseledamöterna måste komma inifrån universitetssamfundet.

Vi höjer studiestödet som en del av reformen av den sociala tryggheten

Vi höjer studiestödet omedelbart med 101 euro för universitetsstudierande.

13. Vi minskar ojämlikheten i utbildning

I Finland har inlärningsresultaten försämrats inom alla de delområden som mäts i Pisa-undersökningen. De regionala skillnaderna har ökat och kunskapsklyftan mellan pojkar och flickor är större än någonsin tidigare. Samtidigt bör man notera att skillnaderna i kunskap inom samma

kön fortfarande är större än mellan könen. Ett särskilt stort problem är ökningen av antalet elever med låga kunskaper. Sambandet mellan elevens familjebakgrund och inlärningsresultaten har ökat snabbast bland alla OECD-länder. Förklaringen till detta finns enligt forskarna inte inom skolans väggar, utan den intensifierade ojämlikheten i utbildningen är framför allt en indikation på och konsekvens av ojämlikheten i samhället.

Vi utvidgar avgiftsfriheten i småbarnspedagogik och vi sätter stopp för strävan efter vinst

Vi ökar deltagandet i småbarnspedagogik genom utvidgad avgiftsfrihet, innehåll av hög kvalitet och vid behov genom särskild finansiering i områden med låg deltagarnivå. Vi förhindrar ekonomisk vinst i småbarnspedagogik såsom man gjort i lagen om den grundläggande utbildningen.

Vi minskar gruppstorlekarna i grundutbildningen

Gruppstorlekarna i den grundläggande utbildningen blir mindre.

Gruppstorleken påverkar direkt skolans arbetsmiljö och studenternas förmåga att få individuellt stöd. Den grundläggande utbildningen behöver lärardimensionering, vilket säkerställer tillräckligt små gruppstorlekar, till exempel så att de två första årskurserna dimensioneras enligt 1:18 och årskurserna 3–9 enligt 1:20.

Vi ger stöd och flexibilitet i studierna

Genomförandet av trestegsstöd får mer resurser bland annat genom rekrytering av specialklasslärare och speciallärare. Antalet elever som behöver speciellt stöd minskar gruppstorleken i motsvarande omfattning. Utgångspunkten måste dock alltid vara elevens bästa: smågruppsundervisning kan i vissa fall vara rätt sätt att stödja eleven. Vi möjliggör grundskolestudier i individuell takt, samt deltagande i en flexibel grundskola för alla dem som behöver det.

Vi ökar finansieringen för andra stadiet och intensifierar samarbetet

Vi riktar omgående mer resurser på

närundervisningen inom yrkesutbildningen och i utarbetandet av personliga läroplaner genom att höja grundfinansieringen. Inlärnin på arbetsplats måste säkerställas genom kvalitet och personlig handledning bland annat genom utbildning av handledare på arbetsplatsen. Vi stärker samarbetet mellan gymnasiet och yrkesutbildningen genom att erbjuda studenterna studiehelheter att välja mellan från båda sidor. Läropliktsåldern förlängs till andra stadiet.

Vi stöder studier och underlättar möjligheterna till forskarutbildning

Vi minskar vikten av studentexamen i val av vidare studier. Vi slopar kvoter och restriktioner och möjliggör även forskarutbildning genom inträdesprov.

Vi ökar resurserna i både studerandevården och studiehandledningen på andra stadiet

Kravet på handledning även efter avbrutna studier utvidgas att omfatta hela det andra stadiet.

Övergångsfaserna mellan utbildningsstadier underlättas med till exempel avgiftsfria öppna högskolestudier som gör det möjligt att söka till studier som leder till examen. Vi genomför en jämställdhetsplan som omfattar hela utbildningsstigen där man tar särskild hänsyn till de underrepresenterade gruppernas tillgång till högre utbildning.

Vi säkrar allas förutsättningar för yrkesinriktad vuxenutbildning

På 2010-talet har den yrkesinriktade vuxenutbildningen minskat. Den har också blivit mer selektiv: den är minst tillgänglig för dem som behöver den mest. Det är nödvändigt att fastställa orsakerna till minskningen och hitta sätt att öka utbildningsmässigt jämställdhet även inom yrkesinriktad vuxenutbildning.

VÅRT FINLAND TAR OCKSÅ ANSVAR UTE I VÄRLDEN

14. Vi främjar fred och stabilitet i världen

Säkerhetshot i vår tid är mer omfattande än traditionella militära hot. Stora säkerhetshot är exempelvis klimatförändringar, världens begränsade energi- och vattenresurser, befolkningstillväxt, terrorism, smittsamma sjukdomar, organiserad brottslighet inklusive människohandel, attack mot informationssäkerheten och därmed ökad sårbarhet i samhället och för individen. Världen behöver internationellt samarbete för att lösa dessa stora säkerhetshot, men samtidigt finns det en splittrande trend i världen där stormakterna drar sig tillbaka från ett multilateralt regelbaserat samarbete.

Så här skapar vi fred och stabilitet:

Vi idkar inte vapenhandel med länder som för krig

Finland bedriver inte vapenhandel med länder som är i krig, som har konflikttrabbade områden eller som trampar på de mänskliga rättigheterna, såsom Saudiarabien, Turkiet, Förenade Arabemiraten och Israel. Finland driver en aktiv nedrustning och ansluter sig till förbudet

mot splittrbomber. Finland undertecknar fördraget om förbud mot kärnvapen.

Vi lanserar en reform av värnpliktssystemet

En trovärdig förmåga att försvara sitt eget land grundar sig på en allmän och jämlik försvarspflicht, på att försvara hela landet och den militära neutraliteten. Systemet med obligatorisk militärtjänst måste reformeras genom ökad jämlikhet och fri vilja.

Vi bedriver utrikes- och säkerhetspolitik som bygger på militär neutralitet

Finland deltar inte i Natoleda krigs- och stridsövningar där man tränar gemensamt försvar enligt Natos artikel 5. Vi stärker riksdagens roll i den finländska säkerhets- och försvarspolitik. Avtal om värdskap och partnerskapsmål i Nato samt den internationella övningshelheten måste tas till handläggning i riksdagen. Finlands militära neutralitet skrivs in i nästa regeringsprogram. Finland söker inte och förbereder sig inte för medlemskap i Nato. Finland stöder det multilaterala, regelbaserade internationella

systemet som bygger på FN-stadgan. Insatser i krishantering måste ha mandat från FN eller OSSE. Finland tar initiativ för att lösa internationella kriser och konflikter och strävar efter att medla vid dem. Som ett militärt neutralt land är Finland en aktiv samarbetspartner och fredsskapare.

Vi skyddar våra gemensamma pengar vid förvärv av jaktplan

Vänsterförbundet tar upp förvärvet av nya jaktplan till kritisk granskning. Man bör inte ge försvarsmakten en öppen fullmakt för upphandlingen, utan den måste behandlas i en bred politisk debatt. Jaktplan bör inte förvärfas från krigförande länder.

Vi ökar finansieringen av biståndssamarbetet mot 0,7 procent

Finland ökar sin budget för biståndssamarbete årligen så att vi uppnår en andel på 0,7 procent av bruttonationalinkomsten. De allra fattigaste ländernas andel av denna är minst 0,2 procent. Vi ökar finansieringen av det egentliga biståndssamarbetet och satsar mer på att stödja multilaterala organisationer och det civila samhället i hemlandet och utomlands. Finlands arbete som en del av FN-systemet stärks. Vi ökar Finlands internationella finansiering för klimatet markant.

Vi stiftar en lag om företagsansvar i Finland

Vi stiftar en lag om företagsansvar som förpliktar företagen att beakta vilken inverkan deras verksamhet har på de mänskliga rättigheterna på global nivå. Lagen grundar sig på de vägledande principerna för företag och mänskliga rättigheter som godkänts av FN.

Vi ökar flyktingkvoten och satsar på integrationen

En ökning av flyktingkvoten är det bästa sättet att hjälpa dem som är i

nöd. Den årliga flyktingkvoten höjs till minst 2 500. Finland arbetar i EU för en betydande ökning av mottagandet av kvotflyktingar. Finland satsar på att förbättra integrationen. Alla som har flyttat till Finland får en integrationsplan och vi utreder möjligheten att överföra ansvaret för språkutbildning till nationella utbildningsarrangörer. Som en del av integrationen organiseras i hela landet perioder för samhällsorientering på det egna språket.

Vi underlättar återföreningen för familjer

Vi avskaffar försörjningsförutsättningen vid familjeåterförening för personer som beviljats internationellt skydd. Vi tar bort de praktiska hindren för familjeåterförening genom att göra det möjligt att lämna in ansökan i alla Finlands beskickningar och, om möjligt, i andra nordiska länders eller EU-länders beskickningar. ●

